

Misia v cirkvi a vo svete – aktuálna výzva doby

František Abel

1. Dôvody pre misijnú prácu

Keď hovoríme o misijnej službe alebo evanjelizácii, každý z nás si predstaví široké spektrum možnosti, akými sa dá zvestovať evanjelium Ježiša Krista vo svete. Zväčša si misiu stotožňujeme s ústnou zvesťou o význame a dopade diela a učenia Ježiša Nazaretského pre život človeka i sveta. To je prirodzené, pretože absolútnym začiatkom kresťanskej misie bola práve zvesť o vzkriesení Ježiša Nazaretského. Bola to zvesť o výnimočnej a jedinečnej udalosti v dejinách ľudstva, keď sa Boh priznal a plne rehabilitoval dielo Ježiša Nazaretského a potvrdil tým, že Ježiš je Kristus, Syn Boží (pozri R 1,1-5). V Ježišovi sa teda realizuje Boží zámer, ktorého cieľom je zachrániť človeka pre večný život v spoločenstve s Bohom. Túto radostnú zvesť (evanjelium) bolo treba niesť ďalej do celého sveta, ako to výstižne podáva správa Skutkov apoštolov (Sk 1,8). Na samom začiatku tohto spisu uvádza autor posledný príkaz a zaslúbenie Pána, ktorým posielal svojich učeníkov na misiu, ktorú si možno predstaviť ako sústredné kruhy, kde v samotnom strede je osoba Ježiša Krista a jeho evanjelium, a od tohto stredu sa rozbiehajú misijné kruhy počínajúc Jeruzalemom, ďalej Judskom, Samáriou a napokon táto misia zasahuje celý svet (Sk 1,7-8). Učeníci sú poverení Pánom, vystrojení Duchom svätým, ktorý je zdrojom energie pre ďalšie misijné pôsobenie.

V týchto veršoch teda čítame o nutných predpokladoch, ako i cieľoch kresťanskej misie a tým i evanjelizácie: prijať Ducha svätého, veriť v Ježiša ako Krista, Pána univerza a našich životov a podľa toho aj žiť, a napokon zvestovať toto evanjelium ostatným ľuďom. Cieľom kresťanskej misie je teda realizovať Boží zámer zachrániť človeka pre večný život v Božom kráľovstve. Je to dôležitý a zodpovedný mandát pre každého jedného kresťana. Vyžaduje si pevnú vieru, odvahu a dostatok síl a predovšetkým stály modlitebný kontakt s Bohom. Modlitba vytvára prostredníctvom Ducha svätého predpoklady v živote každého jedného človeka, aby sa sám stal misionárom, v širšom, či užšom rozsahu svojej misijnej pôsobnosti. Dôvody pre misijnú prácu a evanjelizáciu sú teda zrejmé. Vyplývajú z odkazu, ktorý nám zanecháva Písmo sväté. Tento odkaz je trvalo platný a záväzný pre život každého jedného kresťana.

2. Vnútromisijná práca

I keď možností, foriem ako aj konkrétnych podôb misijnej činnosti je mnoho, vždy treba začať pri samotnom biblickom, novozmluvnom základe misie a evanjelizácie, ktorým je založenie kresťanskej cirkvi. Hlavným dôvodom toho je, že v misijnej činnosti treba mať predovšetkým stále vedomie priameho napojenia na tento základ kresťanskej misie. Preto je potrebné čerpať základné informácie a tým i správne porozumenie misijnej práce priamo z Novej zmluvy, kde sa dočítame o tom, prečo evanjelizovať a aké špecifiká má mať evanjelizácia. Stále napojenie na tento základ vytvára jednak spätnú väzbu misijného pôsobenia každého jedného kresťana, a zároveň umožňuje nachádzať stále nové možnosti a formy misijnej práce, ktoré reagujú na aktuálny stav a potreby kresťanskej cirkvi ako i okolitého sveta. V tejto časti sa budeme zaoberať vnútromisijnou prácou, teda misiou, ktorá je zamierená do vnútra kresťanskej cirkvi. Ide o misiu medzi kresťanmi ako jednotlivcami, i v rámci kresťanských spoločenstiev. I tu si musíme položiť základnú otázku, ktorou je význam a cieľ takéhoto misijného pôsobenia a napokon i vhodný spôsob, akým sa dá misijne pôsobiť vo vnútri jednotlivých kresťanských spoločenstiev v dnešnej dobe.

Predovšetkým si treba uvedomiť, že vnútorná misia je rovnako dôležitou súčasťou života kresťanskej cirkvi ako misia vonkajšia. Znamená to, že evanjelizovať treba najprv vo vnútri každého spoločenstva, pričom táto forma evanjelizácie má byť trvalá a stále rovnako intenzívna. Naša evanjelická cirkev má pre tento účel zriadený v rámci generálnej cirkvi ako i v rámci seniorátov vnútromisijný výbor s jednotlivými sekciami. Poznáme rôzne spôsoby vnútromisijnej práce, napríklad detská besiedka, práca s mládežou a dorastom, biblické hodiny a rôzne ďalšie aktivity, ktoré pomáhajú rozvíjať život kresťanského spoločenstva a upevňovať tak vieru kresťanov.

Kresťanov spája viera v Ježiša ako Krista a Pána, Božieho Syna. Viera, ak je pravá a silná, prináša do života každého jedného člena spoločenstva imperatív bratsko-sesterskej lásky, empatie a schopnosti pomáhať svojim blízkym. Toto puto treba stále upevňovať, starať sa oň a nenechať ho pozvoľna slabnúť, až by sa napokon úplne pretrhlo. Kresťania si majú byť vzájomne príkladom, samozrejme dobrým príkladom. Práve poznanie základov misijnej činnosti a stála naviazanosť na tieto novozmluvné korene evanjelizácie upomínajú človeka na stav, v ktorom sa nachádza on ako i celé kresťanské spoločenstvo. Zároveň ho to motivuje k ďalšej činnosti, k hľadaniu nových možností a spôsobov ako upevniť vieru a život cirkevného zboru

v užšom, či širšom zmysle. Preto je dôležité vracat' sa k nim vždy, v čase, keď sa misijnej činnosti darí a viera spoločenstva rastie, ale rovnako tak i v čase, keď človek pociťuje únavu, nedostatok síl a energie k tomu, aby prekonával rôzne problémy, ktoré sa objavujú v každodennom živote.

2.1 *Koinónia* ako výraz vnútromisijnej práce

Z hľadiska vytýčeného cieľa je potrebné zamerať našu pozornosť na spoločenstvo bratov a sestier vo viere v Ježiša Krista, na akýsi vzorový model, ktorý je vyjadrený gréckym novozmluvným výrazom *koinónia*. Práve *koinónia* je veľmi vhodným príkladom toho, čo to znamená efektívny život a evanjelizácia v rámci kresťanského spoločenstva, ktoré je pevne naviazané na evanjelium. Samotný výraz *koinónia* má viacero významových možností, avšak v kontexte Novej zmluvy ide o blízke spoločenstvo veriacich kresťanov, ktoré je pevne zjednotené evanjeliom Ježiša Krista. Ak chceme byť konkrétni, iba také kresťanské spoločenstvo je možné nazvať ako *koinónia*, ktoré žije medzi sebou spojené bratsko-sesterskou láskou, ktorej základom je Božia láska k človeku (J 3,14), pričom jednotlivé prejavy tejto lásky musia byť viditeľné v živote spoločenstva. Práve tento aspekt života ich odlišuje od okolitého sveta a je akýmsi poznávacím znamením pre okolie, že tu žijú a pracujú kresťania podľa vzoru ich učiteľa a Pána, Ježiša Krista. Sám Ježiš dal svojim učeníkom nové prikázanie vzájomne sa milovať a zdôraznil, že je to práve vzájomná láska, ktorú nazývame gréckym slovom *agapé*, podľa ktorej poznajú všetci, že sú jeho učeníkmi (J 13,34-35). Práve kresťanská láska, ktorej základom je láska Božia, je trvalým zdrojom evanjelizácie, či už vo vnútri spoločenstva alebo vo svete. To je prvý a zároveň najvýznamnejší aspekt samotnej evanjelizácie.

To, že výraz *koinónia* je skutočne vhodným príkladom a označením života kresťanského spoločenstva založeného na bratsko-sesterskej láske vidno i z toho ako často používa tento výraz apoštol Pavol. Pavol, ktorého možno právom označiť za najväčšieho kresťanského misionára používa výraz *koinónia* trinásťkrát, ide teda o typicky pavlovský termín. Jednotlivé slovesné formy tohto výrazu nachádzame i v Skutkoch apoštolov, či v Lukášovom evanjeliu ako obraz prvotnej cirkvi. V Sk 4,32nn nachádzame obraz spoločného zdieľania všetkého, čo kresťania vlastnili, akýsi „náboženský komunizmus lásky,“ ako to priliehavo nazval významný protestantský

bádateľ Ernst Troeltsch.¹ Samozrejme, tento opis prvotnej cirkvi v Jeruzaleme je trochu zidealizovaný a nemožno ho pokladať za pravidlo, ktoré je treba uplatňovať všade a bez výhrady. Tento opis reflektuje na jeden konkrétny aspekt kresťanskej lásky, ktorej intenzita bola vyvolaná akútnym očakávaním parúzie - druhého príchodu Ježiša Krista. Tento príklad nám však môže slúžiť ako trvalé napomenutie, čo má byť v našich životoch prvoradé a čo podružné (cf. Sk 4,36; 5,1-11). Ani toto miesto však nehovorí o tom, že by kresťan nemal vlastniť žiaden majetok. Zmienka o Máriinom dome (Sk 12,12) dokazuje, že osobné vlastníctvo majetku pokračovalo ďalej. Informuje nás však o dobrovoľnom charaktere zdieľania sa s tými, čo majú núdzu, či trpia nedostatkom. Je to spôsob posväcovania života kresťanov, pretože byť svätý neznamená vytrhnutie a odlúčenie človeka zo sveta. Byť svätý znamená patriť Bohu, byť oddelený pre službu Bohu a svojim blíznym, žiť v súlade s Božími prikázaniami a Božou vôľou, ktorá sa má naplňovať v živote každého kresťana.

Jednotlivé prejavy vzájomnej kresťanskej lásky, s ktorými sa tu stretáme, sú vyjadrením priameho dopadu Ježišových slov o zbavení sa deštruktívneho strachu z nedostatku a poviazanosti človeka hmotnými statkami (Mt 6,25-34). Nešlo ešte o vopred pripravenú a organizovanú formu pomoci. Je to zároveň vyjadrenie túžby a ochoty pokračovať v spoločnom živote, ktorý viedol Ježiš so svojimi učeníkmi (Lk 8,1-3; J 12,4nn; 13,29). Nejde však o rovnosť ani o niečo, čo by bolo platné vo všeobecnosti. Nebolo by to totiž možné pre veľký počet členov cirkvi v rámci jednotlivých spoločenstiev. Dôležité je len to, aby cirkev a jej jednotlivé zložky boli stále naviazané na evanjelium Ježiša Krista, čo možno vyjadriť veľmi výstižne Ježišovými slovami: „*hľadajte najprv kráľovstvo Božie a jeho spravodlivosť a všetko toto (rozumej ostatné potreby života) bude vám pridané*“ (Mt 6,33). Táto jednoduchá, ale životne dôležitá téza má trvalú platnosť a preto sa má stať základom života každého kresťana. Držať sa tohto základu znamená v živote kresťana schopnosť vytvárať predpoklady k tomu, aby evanjelizoval svojim vlastným príkladom.

Ďalším príkladom toho, čo znamená budovať a udržiavať spoločenstvo nazvané ako *koinónia* je ďalšia správa zo Skutkov apoštolov, ktorú možno pokladať v absolútnom význame za esenciálnu časť bohoslužobného života: „*Títo zotrvali v*

¹ K detailnej interpretácii výrazu *koinónia* pozri: SCHATTENMANN J. in BROWN C. *The New International Dictionary of New Testament Theology*. Devon; Michigan: The Paternoster Press, Ltd. Exeter and The Zondervan Corporation Grand Rapids, UK, USA, Revised Edition 1986, Volume I, ss. 639-644. Translated, with addition and revisions, from the German *Theologisches Begrifflexikon zum Neuen Testament*, Edited by Lothar Coenen, Erich Beyreuther and Hans Bietenhard, 1971-1986 by Theologischer Verlag Rolf Brockhaus Wuppertal (ďalej iba NIDNTT I).

apoštolskom učení a v spoločenstve, v lámaní chleba a na modlitbách“ (Sk 2,42). Nachádzame tu štyri hlavné aspekty kresťanského spôsobu života, ktorý možno nazvať ako *koinónia*.² V tomto prípade ide predovšetkým o liturgické spoločenstvo bratov a sestier, avšak *koinónia* tu vyjadruje niečo nové a nezávislé. Vyjadruje jednotu a súlad, ktoré pôsobí Duch svätý. Táto skutočnosť je veľmi dôležitá práve v oblasti vnútornej misie, či evanjelizácie v rámci kresťanského spoločenstva. Ide totiž o pevné naviazanie veriacich na základ cirkvi, ktorým je Ježiš Kristus. Pevnosť a trvalosť tohto puta je možné dosiahnuť iba prostredníctvom Ducha svätého, preto je potrebné a nevyhnutné súčasne, udržiavať permanentný modlitebný vzťah s Bohom, pričom do svojich modlitieb treba zahrnúť celé spoločenstvo. Takýmto spôsobom sa jednotliviec úplne začleňuje a zotrváva v spoločenstve. Iba vtedy možno vraviť o *koinónia* – spoločenstve bratov a sestier navzájom a zároveň spoločenstve so svojim Pánom. Podobné formy spoločenstva udržiavali aj iné komunity vtedajšieho starovekého helenistického sveta ako napríklad pytagorejci, či eséni. Niektorí bádatelia sa domnievajú, že Lukáš, helenistický kresťan, pri opise tejto formy kresťanského spoločenstva v Skutkoch apoštolov vychádzal práve z príkladu týchto dvoch nábožensko-filozofických skupín vtedajšieho sveta. Na základe tohto opisu mohol teda vzdelaný čitateľ nadobudnúť dojem, že tu ide o realizovanie ideálu spoločnosti ako si ho predstavovali Gréci.³ Avšak jednoznačne tu dominuje Božie konanie a Boží zámer, zjednotiť nasledovníkov Ježiša Krista Duchom svätým, aby týmto spôsobom dostali pevný základ a zároveň charakteristický znak toho, čo to znamená byť učeníkmi Ježiša Krista.

Veľmi pekným príkladom tejto pevnej naviazanosti na Ježiša Krista ako základ cirkvi je aj Pavlom organizovaná zbierka na pomoc Jeruzalemskému cirkevnému zboru, ktorej sa zúčastnili v hojnej miere mladé cirkevné zbory v Macedónii, Acháji, ale tiež aj v Galácii (Sk 11,29.30; R 15,26; 1 K 16,1; 2 K 8; 9; G 2,10). I tu možno pozorovať jeden konkrétny a zároveň efektívny aspekt vnútornej misie a evanjelizácie, ktorý sa týkal sociálnej oblasti. Na prvom mieste v Pavlovom myslení i konaní je teda budovanie Kristovho tela ako jedného, ničím nerozdeleného organizmu. Táto zbierka má dva rozmery. Prvým je ochota vzájomnej pomoci v zmysle Ježišovho príkazu vzájomnej lásky. Táto láska musí mať aj konkrétnu podobu, k čomu dochádza práve v ochote pomôcť núdzným bratom a sestrám vo

² Cf. REICKE B. *Glauben und Leben der Urgemeinde*, 1957, s. 56.

³ Pozri: SCHATTENMANN J. in NIDNTT I, s. 642.

viere. Druhým a nemenej dôležitým rozmerom však je skutočnosť, že aj týmto spôsobom kresťania dokazujú, že sú všetci členmi jedného spoločenstva (*koinónia*) kresťanskej cirkvi, teda tela Kristovho (1 K 12,12-26). Vedomie vzájomnej spolupatričnosti bolo veľmi významným aspektom prekonania bariéry nedôvery medzi cirkevnými zbormi, ktoré boli zastúpené prevažne bývalými pohanmi a zbormi židokresťanskými. Na túto skutočnosť kládol Pavol veľký dôraz a snažil sa zo všetkých síl poukázať na zásadnú skutočnosť, že všetci kresťania majú ten istý duchovný domov a základ v Ježišovi Kristovi. Pre apoštola Pavla je jediným stimulom tejto aktivity Božia milosť, ktorá sa človeku ponúka v evanjeliu Ježiša Krista. Ako vidno, Pavlov príklad budovania cirkevného spoločenstva vo význame výrazu *koinónia* je trvalým imperatívom pre každú dobu a miesto, kde kresťania žili a žijú. I tu sa potvrdzuje, že akákoľvek forma misijnej práce namierená do vnútra spoločenstva musí byť konaná a stále motivovaná predovšetkým na báze a vo vedomí spoločného základu, na ktorom stojí kresťanská cirkev, a tým je Kristus.

V listoch apoštola Pavla má slovo *koinónia* a jeho odvodené formy centrálny význam a dôležitosť. Detailnejšia analýza tohto výrazu v Pavlových listoch ukazuje, že Pavol nikdy nepoužíva toto slovo v sekulárnom význame, ale výhradne v náboženskom.⁴ Znamená to, že Pavol ho nechápe ako sekulárne spoločenstvo, či skupinu ľudí, ktorú by bolo možné označiť pojmom *societas*. Nie je dokonca paralelné s výrazom *ekklésia*, čo znamená cirkev, a už vôbec nemá nič spoločné s označením lokálnej kongregácie. Toto slovo v Pavlovom chápaní nie je totožné ani s hebrejským ekvivalentom *habûrâh* (spoločenstvo, združenie). To je veľmi dôležitý fakt, pretože ak sa spoločenstvo bratov a sestier buduje v zmysle významu slova *koinónia*, potom to predstavuje samotnú formu evanjelizácie nasmerovanú dovnútra i von, mimo rámec cirkvi. V Pavlovom myslení teda tento výraz dostáva novú obsahovú náplň, pretože sa ním vyjadruje okrem spoločenstva ako takého aj primárna skutočnosť, že tu ide o bytostné naviazanie veriacich na Ježiša Krista, Pána cirkvi a Božieho Syna. Pre Pavla tak *koinónia* znamená striktne vzťah viery v Krista: „spoločenstvo (*koinónia*) Syna“ (1 K 1,9); „spoločenstvo (*koinónia*) Ducha (2 K 13,13)⁵; „spoločenstvo (*koinónia*) v (na) evanjeliu“ (F 1,5)⁶; „spoločenstvo

⁴ SEESEMANN H. *Der Begriff koinónia im Neuen Testament*, 1933, s. 99.

⁵ V evanjelickom preklade Biblie je slovo *koinónia* v tomto verši preložené ako „účasťenstvo Ducha.“ Pozri: *Biblia, Písmo sväté Starej a Novej zmluvy*, Tranoscius Liptovský Mikuláš 1999.

⁶ V evanjelickom preklade Biblie je slovo *koinónia* v tomto verši preložené ako „účasť na evanjeliu.“ Pozri: *Biblia, Písmo sväté Starej a Novej zmluvy*, Tranoscius Liptovský Mikuláš 1999.

(*koinónia*) viery (Filem 6).⁷ V každom prípade ide vyjadrenie spoločenstva, ktoré pramení zo vzťahu veriaceho k Bohu a k Ježišovi Kristovi, pričom subjektom, to znamená pôvodcom viery veriaceho je výhradne Boh. Takýto vzťah k Bohu a k Ježišovi Kristovi ako Božiemu Synovi, a rovnako i Duchu svätému, je aspektom, ktorý vytvára základnú obsahovú náplň pojmu *koinónia* a tým vytvára i odozvu, ktorú musí do života každého jedného kresťana takýto vzťah viery prinášať.

Touto odozvou je život viery, ktorý sa preukazuje v konkrétnych skutkoch lásky voči Bohu a svojim blíznym. To je zároveň základný predpoklad evanjelizácie. To, čím sa veriaci kresťan stáva v dôsledku transformácie svojej osobnosti mocou Božou prostredníctvom Ducha svätého, jeho pevné zakorenenie v Ježišovi Kristovi, Pánovi cirkvi, to všetko má on sám odovzdávať ďalej, ostatným ľuďom, či už vo vnútri kresťanského zboru, ale rovnako i mimo neho. Záchranu, ktorú prijal osobne vo viere do svojho života má ponúkať svojim životom a službou iným, aby aj oni mohli byť účastní Božej milosti, ktorá sa ponúka v Ježišovi Kristovi celému svetu, všetkým ľuďom bez rozdielu. Ako posledný článok tejto reťaze zostáva už len najst' najvhodnejšiu formu evanjelizácie a jej jednotlivé možnosti. Osobný príklad je na prvom mieste a od neho sa ďalej odvíjajú jednotlivé prejavy evanjelizácie, ktoré majú viesť ostatných veriacich k upevňovaniu vlastného kresťanského vedomia, viery, lásky a nádeje v zmysluplnosť kresťanského spôsobu života, ktorého konečným cieľom je záchrana človeka pre večný život v spoločenstve s Bohom (cf. R 12,1-9). Je to vždy a všade v prvom rade služba lásky, ktorá sa obetuje v prospech iných.

3. Vonkajšia misia

Tak ako vo vnútromisijnej práci, rovnako i vo vonkajšej misii je potrebné byť neustále naviazaný na základ evanjelizácie, ktorým je misijné pôsobenie prvotnej cirkvi ako ju zaznamenávajú jednotlivé novozmluvné spisy. Iba potom je možné nachádzať a efektívne aplikovať jednotlivé konkrétne spôsoby a formy evanjelizácie i v dnešnej dobe, v súčasnom svete. Kresťania, ktorí vierou prijímajú Božie konanie v Ježišovi Kristovi, stávajú sa účastní Božej milosti. Prijímajú dar Ducha svätého a krstom sa stávajú súčasťou Kristovho tela. Stávajú sa kresťanmi, čo by ich malo viesť k trvalej snahe byť podobnými Ježišovi Kristovi vo všetkom čo robia a ako žijú. To je významný aspekt budovania kresťanského spoločenstva a zároveň i trvalá výzva

⁷ V evanjelickom preklade Biblie je slovo *koinónia* v tomto verši preložené ako „účasť vo viere.“ Pozri: *Biblia, Písmo sväté Starej a Novej zmluvy*, Transcius Liptovský Mikuláš 1999.

k evanjelizácii ostatnej časti sveta, či už v bezprostrednom okolí, ale rovnako všade, kde sa zvestuje evanjelium Ježiša Krista.

Z jednotlivých novozmluvných spisov je vidno, že sa tu stretáme s dôležitou súčasťou života ľudí, ktorí uverili tomu, čo pre nich Boh vykonal v Ježišovi Kristovi. Každý jeden autor novozmluvných spisov je sám príkladom toho, čo to znamená evanjelizovať a budovať kresťanskú cirkev ako Kristovo telo. Existencia kresťanského spoločenstva ako duchovného spoločenstva Božieho ľudu je súčasťou Božieho zámeru, ktorý má svoj konečný cieľ v záchrane ľudí pre večný život. Každý kresťan osobne je konfrontovaný s učením a napomenutím, ktoré nachádza v obsahu všetkých novozmluvných spisov, zvlášť apoštolských listov. Musí prehodnotiť svoj život z hľadiska toho, čo od Boha prijal zdarma (ospravedlnenie Božou milosťou) a k čomu ho tento Boží dar zaväzuje. Duch svätý vedie kresťanov k poznaniu, že sa musia všetci spoločne podieľať na šírení Ježišovho evanjelia, ktoré má moc zachrániť ľudí. Musia preto budovať kresťanské spoločenstvo, zamerať sa na tento cieľ a podrobiť mu svoje myslenie i svoje konanie. Znamená to prispôbiť svoj život v prospech kresťanského spoločenstva ako celku. To je primárny základ na ktorom je možné stavať a rozvíjať misijnú prácu vo svete, nachádzať najúčinnnejšie spôsoby, akými sa dá v dnešnom svete misijne pôsobiť čo najefektívnejšie.

Jednotlivé správy, ktoré nám zanechali autori novozmluvných listov podávajú výstižný obraz toho, čo to znamená. Kresťania sú ako spoločenstvo vedení k stálej súdržnosti a jednote skrze svoju vieru. Učí ich to myslieť inak ako tomu bolo doposiaľ. Ich vlastný život má byť vo všetkom podobný životu Ježiša Krista, ktorý je ich Pánom (R,28-39; Ef 1,5; F 3,21). Znamená to, že v rámci budovania spoločenstva majú byť pripravení konať iným spôsobom ako by sa bežne predpokladalo. Dokážu pozerieť na skutočnosť, s ktorou sú každodenne konfrontovaní iným spôsobom a inak ju myšlienkovito spracovať a vyhodnotiť. Vidno to priamo z myšlienkového bohatstva jednotlivých novozmluvných listov, či už ide o neustále láskavé napomínanie a povzbudzovanie vo viere, v zachovaní kresťanskej nádeje i v ťažkom položení, v rozhojňovaní kresťanského spôsobu života, v neustálom modlitebnom zápase o dosiahnutie čím väčšieho úspechu kresťanskej misie vo svete, v neposlednom rade i v sústavnom nabádaní k vzájomnej materiálnej pomoci. V každej časti týchto apoštolských správ sa prízvukuje dosahovanie tohto cieľa – budovať kresťanské spoločenstvo, pretože kresťania sú povolani Bohom, aby celému svetu odovzdali bohatstvo evanjelia ako jedinú cestu k spásu (1 Pt 2,9).

Veriaci kresťan preto nemyslí iba na seba, či na úzky okruh jemu blízkých osôb, myslí v prvom rade na dosiahnutie stanoveného cieľa. To ho učí vytrvalosti, trpezlivosti a stálej radosti z toho, čo Boh pre neho ako i pre všetkých ľudí vykonal. Z hľadiska veľkosti a významu Božieho konania v Ježišovi Kristovi dostáva časný život človeka nový zmysel, inak hodnotí jednotlivé skutočnosti. Konečný Boží cieľ je tak úžasný, že v záujme jeho dosiahnutia dokáže kresťan priniesť aj obeť. Nejde o fanatizmus, ide o prejav Božej moci prostredníctvom Ducha svätého. Iba takto zacielený život totiž dokáže prinášať do sveta čím viac z kráľovstva Božieho a preto je súčasťou Božieho stvoriteľského a vykupiteľského zámeru. Vedomie tohto konečného cieľa posilňuje kresťanov k vytrvalosti i v rámci evanjelizácie, motivuje ich k nachádzaniu stále nových možností ako zvestovať evanjelium Ježiša Krista.

3.1 Byť novým stvorením v Kristovi - efektívny spôsob evanjelizácie

Byť novým stvorením v Kristovi je primárnym cieľom každého jedného človeka, ktorý prijal vierou Božiu milosť v Ježišovi Kristovi a rozhodol sa podľa toho aj žiť. Každodenne je postavený pred množstvo individuálnych problémov a situácií, s ktorými sa treba vysporiadať, pričom musí mať stále na pamäti, že je novým stvorením v Kristovi. Z hľadiska tohto svojho nového statusu, ktorý získal vo viere od Boha prostredníctvom Ducha svätého, hodnotí všetko s čím sa stretáva a podľa toho i koná. Samotní autori novozmluvných spisov sú príkladom toho, čo znamená žiť v Kristovi ako nové stvorenie. Transformácia, ktorou prešli, nachádza priamu odozvu v ich myslení a konaní, ako to zaznamenali vo svojich spisoch, aby i ostatných vyzvali k tejto radikálnej zmene života. Konajú ako Božie nástroje, aby ďalej šírili zvesť evanjelia a pomáhali približovať ľudí k cieľu, ktorý im vytýčil sám Boh.

Aj tu je výstižným príkladom predovšetkým apoštol Pavol. Na základe zmeny, ktorou prešiel on sám vo vlastnom živote, môže predložiť pred svojich čitateľov výnimočné myšlienkové bohatstvo, ktoré načerpal v dôsledku Božej milosti. Sám sa stal z prenasledovateľa vyznávačom Krista (Sk 9,11-19; 22,1-16; 26,12-23), Božím služobníkom a bojovníkom za vieru (pozri R 1,11; 7,4; 8,28-39; Ef 6,10-17; Kol 2,14; 2 K 5,15;). Pavol napomína a učí kresťanské spoločenstvá, čo to znamená stať sa novým stvorením v Kristovi. Vysvetľuje, čo predstavuje a čo prináša do života človeka táto transformácia. Človek ako nové stvorenie v Kristovi dokáže rozpoznávať vo všetkom čo robí a s čím je konfrontovaný Božiu vôľu. Preto každý nasledovník

Ježiša Krista, ktorý sa bytostne (krstom a mocou Ducha svätého) stal súčasťou Kristovho tela, myslí a koná vo vedomí dosahovania Božích cieľov. Božie ciele sa stávajú aj jeho vlastnými cieľmi, Boží zámer s človekom ako vyjadrenie Božej dokonalej lásky, sa stáva aj jeho zámerom vo vzťahu k blíznym. Koná stále v záujme a v prospech ostatných, v prospech kresťanského spoločenstva a cirkvi ako celku, ale zároveň v prospech každého jednotlivca osobitne. Dokáže sa vzdať vlastného prospechu, dokáže sa odovzdať ostatným, dokáže prinášať obete. To všetko je znakom a prejavom života kresťana, ktorý sa stal novým stvorením v Kristovi.

3.2 Evanjelizácia ako život viery a kresťanskej lásky

Transformácia kresťana na nové stvorenie v Kristovi prináša so sebou i konkrétne výsledky. Veriaci kresťan sa vo viere stotožňuje s Ježišovým príkladom a jeho život je vedený rovnakým cieľom, preukazovať kresťanskú lásku v každodennom živote. Život veriaceho človeka sa tak stáva sám osebe zvesťou evanjelia. Apoštolská zvesť ako celok je založená práve na láske a jej konkrétnych prejavoch. Primárnym zdrojom kresťanskej lásky je láska Božia, ktorá bola vyjavená najdokonalejším spôsobom v osobe a diele Ježiša Krista. Táto láska nachádza svoju odozvu v živote každého jedného kresťana (pozri 1 J 4,21; 5,1-3; 5,16). Boh konal vo svojom Synovi spôsobom, ktorý sa vymyká ľudskému chápaniu. Rovnako i jednotlivé prejavy kresťanskej lásky sú pre svet nepochopiteľné. Kresťania sú stále vyzývaní k tomu, aby okolo seba šíрили lásku a to i za cenu vlastného sebazaprenia (1 Pt 3,13-17). I tu vidno, že kresťania musia byť podobní svojmu Pánovi, ktorý vlastným príkladom ukázal, čo to znamená milovať (Lk 23,34) a ako vyzerá Božia láska k človeku (J 3,16).

Jednotliví pisatelia novozmluvných listov sú rovnako ako v predošlých myšlienkových odsekoch, primárnymi príkladmi praktizovania kresťanskej lásky. Už skutky apoštolov podávajú správy o šírení kresťanskej misie do okolitého sveta ako o diele lásky, ktoré je motivované vierou v zachraňujúce konanie Boha v prospech človeka. Všade, kamkoľvek sa apoštoli dostali so zvesťou evanjelia, šíрили ju prostredníctvom skutkov lásky. Je to prirodzený dôsledok prijatia Ježiša vierou za Pána a Spasiteľa. Kresťanská láska ako odraz lásky Božej je jediným možným prostriedkom, prostredníctvom ktorého je možné budovať, tvoriť nové veci v prospech ľudského spoločenstva a zvyšovať tým kvalitu ľudského života. To všetko

pomáha približovať človeka, transformovaného Duchom svätým, k svojmu pôvodnému určeniu, ku ktorému ho stvoril Boh.

Apoštol Pavol kládol vždy na prvé miesto Krista a záujem spoločenstva veriacich. V záujme evanjelia šíril okolo seba zvesť o Božej láske v Kristovi a týmto spôsobom vyzýval veriacich, aby sa pripodobňovali Kristovi vo všetkom čo robia, predovšetkým v láske (Ef 4,14-15; F 1,9). Jeho hymnus na lásku (1 K 13) je dokonalým príkladom toho, čo to znamená a aké miesto v živote veriaceho spoločenstva má kresťanská láska. Pavol vyzýval svojich čitateľov, aby sa dokázali vzdať kauzálneho princípu hodnotenia života ostatných, aby neodplácali zlým za zlé (R 12,9-21). O tom svedčí aj Pavlov postoj v prípade nedorozumenia medzi časťou kresťanského zboru v Korinte a ním (2 K 2,1-17). Bola to láska k zboru, ktorá Pavla viedla k túžbe, aby sa vzájomné nedorozumenia zahladili. Pavol koná viditeľne vo vedomí cieľa, ktorým je prospech kresťanského spoločenstva ako Kristovho tela. Znamená to, že kresťanská láska prekonáva vzájomné nedorozumenia, čo je viditeľne pozitívnym aspektom toho, čo znamená byť kresťanom. Pavol vždy vyzdvihol akékoľvek prípady láskyplného konania, či už šlo o obetavosť Epafrodita (F 2,30), alebo starostlivosť filipských kresťanov v jeho ťažkom položení (F 4,10-20) a v neposlednom rade i vyzdvihnutie pozitívnej premeny, ktorou prešiel Onezimos v dôsledku svojej viery v Ježiša ako Krista (Fil 1-21).

Konštitutívny charakter kresťanskej lásky a tým i jej primárne postavenie v rámci života kresťanského spoločenstva potvrdzujú aj ďalšie správy v rámci apoštolskej zvesti (1 J 4,21; 5,1-3; 5,16; 2 J 5-6 a pod.). Autori ďalších listov nabádajú vytrvalo k prejavom lásky a výstižne prízvukujú, že milovať Boha znamená milovať rovnako aj svojho bližneho (1 J 4,20-21). Aj materiálna pomoc kresťanským misionárom zo strany zborov, v ktorých pôsobili, svedčí o konaní, ktoré je motivované láskou (3 J 1-8). Z toho, čo sa dočítame v jednotlivých novozmluvných spisoch je zrejmé, že cieľom kresťanského spoločenstva ako i jednotlivcov v rámci neho, je život viery a lásky, ktorá sa prejavuje v konkrétnej podobe. Všetky zaznamenané príklady svedčia o tom, že schopnosť preukazovať kresťanskú lásku navonok je odrazom Božej lásky, ktorú Boh prejavil v Ježišovi Kristovi.

A to je zároveň najdokonalejší spôsob evanjelizácie. Práve kresťanská láska vytvára zo spoločenstva ľudí, ktorých spája viera v Ježiša ako Krista spoločenstvo, ktoré možno nazvať *koinónia*. To, čo platí smerom do vnútra kresťanského zboru, platí aj smerom von. Nič nedokáže tak dokonale osloviť okolitý svet a ľudí v ňom,

ako práve jednotlivé prejavy kresťanskej lásky. Je len na nás, jednotlivo, či kolektívne, aby sme sa stále snažili nachádzať nové možnosti evanjelizácie vo svete, ktorý tak veľmi trpí nedostatkom lásky. Pretože ak by bolo vo svete viac lásky *agapé*, potom by nebolo toľko utrpenia, vojnových konfliktov, nedostatku základných životných potrieb, nenávisť a všetkých možných prejavov deštrukcie ľudského života, ktoré majú negatívny dopad i na život celej planéty.

4. Prečo evanjelizovať

Po detailnom priblížení si biblických základov evanjelizácie je možné pokúsiť sa aspoň rámcovo zodpovedať veľmi dôležitú otázku „prečo evanjelizovať“ aj v dnešnej dobe, vo svete, ktorého sme súčasťou. Biblické základy misijnej služby kresťanov vytvárajú zásadný aspekt evanjelizácie. *Boh koná v Ježišovi Kristovi dielo lásky, ktorého cieľom je záchrana človeka.* Tak možno zjednodušene definovať hlavný dôvod, prečo je evanjelizácia stále potrebná, bez ohľadu na jej zamierenie, teda či do vnútra spoločenstva kresťanov alebo v rámci okolitého sveta. Potreba evanjelizácie teda vychádza z vnútra človeka – kresťana, ktorý je v dôsledku Božieho diela v Ježišovi Kristovi transformovaný Duchom svätým a stáva sa novým stvorením v Kristovi. Kresťan teda počúva misijný príkaz svojho Pána (Mk 16,15-16; Mt 28,19) ako stále aktuálny a rovnako živý ako tomu bolo v dobe, keď odznel prvý krát. Tento mandát je zároveň **základnou prioritou kresťanskej cirkvi.**

Každý človek môže byť misionárom alebo potrebuje misionára

Každý, kto si naplno uvedomuje dôsledky Ježišovho vykupiteľského diela pre svoj vlastný život, a kto tomu skutočne verí, ten v sebe cíti povinnosť premeniť svoju vieru na konkrétne skutky. Ako sme uviedli v predošlom odseku, je to práve láska *agapé*, ktorá je hnacím motorom evanjelizácie. Človek transformovaný Božou láskou hľadá okolo seba tých, ktorí potrebujú pomoc a to v každom ohľade, či už ide o materiálnu pomoc, ale rovnako i duchovnú. Kresťania si uvedomujú vážnosť situácie. Ľudský život je totiž veľmi krátky v porovnaní s večnosťou, to by si mal každý uvedomiť. Nihilizmus neponúka žiadne pozitívne a uspokojujúce riešenie. Dnešná doba je zvlášť charakteristická duchovnou a citovou vyprázdnenosťou. Človek sa v dôsledku negatívneho vplyvu okolia, masmédií, ale i nedostatku lásky a starostlivosti v rodinách stáva bytosťou, ktorá je v plnom rozsahu zameraná iba na

zmyslový a hmotný svet okolo neho, pričom hľadanie vyšších princípov, či zmyslu života je pre neho namáhavé a mnohokrát i nemožné.

Tu možno vidieť jeden konkrétny príklad pôsobenia démonity v dnešnom svete. Nie je potrebné hľadať rôzne mysteriózne prejavy pôsobenia diabla vo svete v nadprirodzených úkazoch, ani v globálnom otepľovaní, prípadne v prírodných katastrofách, ktorých sme dennodenne svedkami v dôsledku rozmachu globálnych možností masovokomunikačných prostriedkov. Práve duchovná a citová deprivácia je jedným z najväznejších príkladov deštrukcie, ktorú možno nazvať démonitou. Táto prázdnota plodí mnoho vedľajších negatívnych produktov, akými sú závisť, nenávisť, presadzovanie zákonov džungle, násilie rôzneho druhu, bezcieľnosť v živote, apatia, fatalizmus a napokon milovanie smrti, takzvaná nekrofilia. Preto je treba hľadať všetkých, ktorí sú v dnešnom svete, plnom sekulárnych deštruktívnych vplyvov, stratení a nevedia nájsť východisko, či tú správnu cestu. Treba hľadať a snažiť sa pomôcť každému, kto duchovný život vidí ako niečo nezmyselné a nemožné, kto je teda, možno povedať, duchovne slepý. Láska, ktorou nás miluje Boh a ktorá v nás plodí našu vlastnú lásku k Bohu, musí byť zároveň láskou k blíznym (Mt 22,34-40 par.). Božia láska sa transformovala priamo v živote Ježiša Krista ako svetlo, ktoré svieti v temnote sveta (J 1,5). Tento svet je vo svojej materiálnej podobe nepriateľský voči Bohu a voči Božiemu obrazu, ktorý v sebe nosí každý človek. Avšak svetlo, ktoré Kristus priniesol na svet tma nikdy nepohltí, preto je potrebné, aby každý kresťan svojim vlastným životom pomáhal druhým, aby aj oni to svetlo života uvideli.

Hovoriť a zároveň i konať – kresťan je sám svedectvom (pozitívnym, či negatívnym) svojmu okoliu i celému svetu.

Každý veriaci kresťan môže svojim vlastným životom urobiť dve veľké, avšak svojim výsledkom a dopadom na druhých, diametrálne odlišné veci. Život kresťana môže byť svedectvom evanjelia pre ostatných, čo je pozitívny prípad. Môže sa však stať aj negatívnym príkladom svojou ľahostajnosťou a indiferentnosťou. Kresťan by nemal zabúdať na evanjeliovú výzvu byť soľou zeme a svetlom sveta (Mt 5,13-14). Je veľa rôznych možností ako sa stať soľou zeme a svetlom sveta. Všetky však majú spoločného menovateľa: treba žiť život evanjelia. Nová zmluva nám zanecháva množstvo rôznych príkladov toho, čo to znamená. Tieto príklady nám majú byť vzorom a prameňom duchovnej energie, ktorú možno premeniť na konkrétne skutky lásky v každodennom živote.

Opäť je dôležité mať na pamäti krátkosť času ľudského života ako i dobu, v ktorej žijeme. Sme všetci účastní životom v eschatone, teda v takzvaných posledných dňoch, napriek tomu, že tento čas sa nám môže zdať ako večnosť (2 Pt 3,1-13). Čas, ktorý máme k dispozícii je preto potrebné využiť zmysluplne a cielene. Treba hľadať tých, ktorí sú stratení, tých, ktorí potrebujú našu pomoc. Treba im pomôcť konkrétne, nie len dobrým slovom, ale i konkrétnym skutkom. Ak našu pomoc prijímajú, treba im povedať, čo spôsobuje v živote človeka takú pozitívnu zmenu, akú prináša transformácia ľudského života Duchom svätým. Treba sa iba okolo seba dobre obzerať a snažiť sa vidieť, čo možno vo svojom okolí urobiť a komu pomôcť. Treba nájsť odvahu stať sa skutočným priateľom a pomôcť každému, kto je sám, kto cíti vnútornú prázdnotu a hľadá niekoho, kto by mu pomohol. V neposlednom rade sa treba zaujímať aj o tých, ktorí nehľadajú. Aj tým sa treba pokúsiť pomôcť, aspoň im ponúknuť možnosť vidieť svoj život aj z inej perspektívy – z perspektívy večnosti a hodnôt kráľovstva Božieho.

K takejto pomoci však má kresťan pristupovať ako nové stvorenie v Kristovi, čo znamená nezištne. Musí si byť vedomý základnej skutočnosti, že v Ježišovi Kristovi sa mu dostáva Božej milosti bez akýchkoľvek jeho vlastných zásluh. Božia milosť tak prináša do života kresťana imperatív žiť životom lásky a služby Bohu a bližným. Láska *agapé* je charakteristická predovšetkým tým, že sa dáva k dispozícii v prospech druhého bez toho, že by za to očakávala čokoľvek iné ako prospech toho druhého. Práve tu je vidno jeden veľký príklad zlyhávania konkrétnych prejavov kresťanskej pomoci druhým. Dá sa s tým však zápasť, ak je náš pohľad upriamený nie na bežné kauzálne riešenie životných situácií, ale naopak ak hľadáme na konečný cieľ života človeka, ktorým je večný život v spoločenstve s Pánom. Takto zacielený život kresťana prináša svoje ovocie, pretože takýto život je už samotnou evanjelizáciou.

5. Evanjelizácia

V prvej časti sme si priblížili biblické základy misijnej činnosti ako nám ich zaznamenávajú jednotlivé novozmluvné spisy. Je dôležité mať stále na pamäti tieto základy, vracat' sa k nim a čerpať z nich duchovnú silu pre kresťanskú službu. V nasledujúcej časti sme sa pokúsili zodpovedať otázku, prečo je treba evanjelizovať. V poslednej časti dnešného prednáškového cyklu sa zameriame na samotnú evanjelizáciu. V rámci jednej prednášky samozrejme nie je možné obsiahnuť všetky formy i jednotlivé konkrétne možnosti misijnej práce, avšak je možné zamerať sa na

jeden konkrétny aspekt evanjelizácie, ktorý je dôležitý a smerodajný v celej misijnej službe. Týmto aspektom je komunikácia.

Evanjelizácia ako komunikácia

Komunikácia je veľmi dôležitou súčasťou evanjelizácie, pretože je to práve reč, ktorá dokáže ľudí zblížovať, ale rovnako i rozdeľovať. Preto je potrebné dokázať správne komunikovať a vedieť zároveň i počúvať. Komunikácia znamená predovšetkým akceptovanie práva toho druhého na vlastný názor a schopnosť porozumieť mu bez ohľadu na to, či sa s týmto názorom aj vnútorne stotožníme. K tomu, aby sme to dokázali je potrebná v prvom rade empatia, schopnosť vcítiť sa do polohy, v ktorom sa druhý človek nachádza, čo cíti a aké radosti, ale i problémy prežíva vo svojom každodennom živote. Jednoducho povedané, treba vedieť prejavovať záujem o svojho blížneho, rodinou počínajúc a ostatným svetom končiac. V rámci evanjelizácie je treba, aby sme do svojich modlitieb zahrnuli všetkých ľudí bez rozdielu. Tak ako je evanjelium Ježiša Krista adresované celému svetu, tak aj naša schopnosť počúvať a komunikovať musí byť adresovaná všetkým. Ľudia by mali nájsť odvahu spoznať svoj, ale i život druhého človeka komplexnejšie. Človek, ktorému chceme ponúknuť radostnú zvesť evanjelia, musí oň prejavovať sám záujem. Musí sa nám predovšetkým zdôveriť so svojimi vlastnými názormi na svet, ľudí v ňom, na život ako taký a v neposlednom rade aj na otázky náboženské.

V dnešnom sekulárnom svete je to obzvlášť páľčivá téma. Mnoho ľudí priznáva, že človeka niečo prevyšuje, akýsi dokonalý duchovný princíp, ktorý je merítkom správnosti a zmysluplnosti života. Veria, že v každom náboženstve je niečo z tejto dokonalej pravdy, niečo z Boha. Treba si uvedomiť, že by nebolo správne ľuďom začať ihneď toto ich presvedčenie vyvracať a presviedčať ich o akomsi absolútnom patente na pravdu, ktorý vlastnime iba my kresťania. Nezabúdajme, že ľudia sa oddávna snažili pochopiť a správne interpretovať to, čo cítili veľmi intenzívne vo svojich životoch, to znamená skutočnosť, že je tu Boh, ktorý ich nekonečne prevyšuje a pôsobí v dejinách, v ich vlastných životoch, a že to má všetko nejaký konkrétny zmysel, význam a napokon i cieľ. Túto skutočnosť potvrdzuje aj samotná Biblia, ktorá je bohatou zbierkou rôznorodých príbehov a skutočností, ktoré zaznamenávajú udalosti, v ktorých človek rozpoznal Božie konanie v dejinách. Ľudia toto Božie konanie a Božiu vôľu interpretovali rôznym spôsobom, v ktorom vždy vidno i

samotnú osobnosť človeka, ktorý zaznamenal jednotlivé aspekty Božieho konania vo svojom živote, či v živote spoločenstva. Rovnako tu zanecháva svoje stopy aj obraz doby, kultúrneho, sociálneho a náboženského prostredia, v ktorom táto ľudia žili. Je to prirodzené, pretože Boh nechce mať z človeka iba akýsi vopred naprogramovaný automat, ale umožňuje mu participovať na realizovaní jeho vôle a slobodne sa rozhodovať a interpretovať Božie konanie s človekom a vo svete.

Z tohto dôvodu je vhodnejšie v rámci evanjelizácie nesústrediť svoju pozornosť na popieranie iných náboženských názorov, či priamo iných náboženstiev. Dôležité je dokázať porozumieť aj ateistickým názorom a hodnotám, ku ktorým sa v dnešnom svete priznáva, aspoň v európskom kontexte, dosť značná časť populácie. Je dôležité nezatracať, ale snažiť sa porozumieť príčinám takýchto názorov. Čo vyvolalo a stále vyvoláva tento neutešený stav? Prečo sa dnešný sekulárny človek nedokáže pozrieť ďalej za horizont svojho každodenného životného stereotypu? Iba keď si odpovieme na tieto otázky, len potom sa dá nájsť vhodný spôsob argumentácie v diskusií s ľuďmi, ktorí nie sú priaznivo naklonení náboženským hodnotám a nemajú záujem diskutovať o svojich duchovných pocitoch. Mnohokrát zistujeme, že dôvody takýchto postojov sú ukryté v negatívnych skúsenostiach týchto ľudí s ambivalenciou, ktorú vidia v jednotlivých náboženstvách, kde na jednej strane stojí oficiálna náboženská doktrína a na strane druhej konkrétny život príslušníkov toho ktorého náboženstva, či cirkvi. Ten býva v mnohých prípadoch v príkrom rozpore s učením cirkvi, či náboženského spoločenstva. V iných prípadoch zase narážajú na rôzne fanatické, sektárske praktiky členov náboženských skupín. Takéto skupiny ponúkajú ako evanjelium zväčša iba zákonnícke príkazy a nariadenia a hrozia pekelnými trestami. A v neposlednom rade samotné kresťanské cirkvi vedú medzi sebou vytrvalý, i keď zväčša skrytý zápas o právo niesť tú pravú, správnu zvesť evanjelia do sveta. Človek je však tvor veľmi vnímavý a citlivý, zvlášť ak ide o potvrdenie toho, čo hlásame a k čomu voláme ostatných, vlastným príkladom. A v tomto ohľade, priznajme si, kresťania už mnohokrát zlyhali a stále zlyhávajú.

Preto je nevyhnutné komunikovať s ľuďmi okolo nás vhodne a primerane dobe i prostrediu, v ktorom žijú. Ak sa človek dokáže vžiť do ich položenia a porozumieť ich vlastným názorom, potom bude môcť ľahšie nájsť vhodný spôsob ako poukázať na život a učenie prvých kresťanov. Bude im schopný zrozumiteľnejšie vysvetliť ako títo kresťania interpretovali Božie konanie v Ježišovi Kristovi a prečo mala táto interpretácia tak veľký a pozitívny dopad na ich život. Život, ktorý kresťania vedú bol

a je diametrálne a predovšetkým kvalitatívne odlišný od života ostatného sveta. Pretože práve kresťanská viera jediná, ak je pravá, dokáže meniť život človeka a celého sveta nadmieru pozitívne a takým úžasným spôsobom, že človek, ktorý je s jej konkrétnymi prejavmi konfrontovaný, je nútený o tom uvažovať, zamýšľať sa nad tým, čo to znamená a prečo je tomu tak.

Opäť sa teda potvrdzuje základná skutočnosť, že vždy a všade je to práve život kresťana, ktorý je najúčinnějšíou formou evanjelizácie. Iba takýto pozitívny príklad môže pomôcť človeku, aby sa sám zbavil svojho egoizmu a dokázal myslieť v širšom duchovnom kontexte. Preto je potrebná v rámci evanjelizácie predovšetkým komunikácia ako súlad viacerých faktorov, medzi ktoré patrí schopnosť trpezlivo počúvať, zdieľať s partnerom komunikácie jeho životnú situáciu, porozumieť jej a rovnako porozumieť jeho názorom a myšlienkam, vytvoriť s ním trvalý priateľský, medziludský vzťah, ktorý je rovnako súčasťou komunikácie, ponúknuť svoje stanovisko, prípadne riešenie situácie, pričom ak ide o evanjelizáciu, treba nájsť primeraný a vhodný kresťanský slovník. Iba vhodnou a primeranou kombináciou všetkých uvedených faktorov možno dosiahnuť, aby komunikácia bola skutočne zmysluplná a priniesla aj svoje ovocie. K tomu všetkému treba navyiac trpezlivosť, pokoru a pevnú vieru, ktorá je živená trvalým modlitebným vzťahom s Bohom.

Samozrejme, zďaleka nebolo možné vyčerpať, ani obsiahnuť celú problematiku misijnej služby a evanjelizácie. Možno bolo iba ponúknuť základný pohľad na problematiku a priblížila niektoré konkrétne aspekty evanjelizácie s cieľom sprítomniť samotný základ evanjelizácie, ktorým je evanjelium Ježiša Krista, jeho moc meniť životy ľudí v pozitívnom zmysle slova a viesť ich v ústrety cieľu, ktorý je vo všetkých ohľadoch pozitívny – k večnému životu v Božom kráľovstve. Vedomie tohto základu a pevná naviazanosť naň je totiž nevyhnutným predpokladom, aby sa aj náš vlastný život mohol stať, a skutočne aj stal, zvesťou evanjelia.

Literatúra

- Biblia, *Písmo sväté Starej a Novej zmluvy*. Liptovský Mikuláš: Tranoscius, 1999.
- BROWN Colin. *The New International Dictionary of New Testament Theology*. Devon; Michigan: The Paternoster Press, Ltd. Exeter and The Zondervan Corporation Grand Rapids, UK, USA, Revised Edition 1986, Volume I, II, III, IV. Translated, with addition and revisions, from the German *Theologisches Begriffslexikon zum Neuen Testament*, Edited by Lothar Coenen, Erich Beyreuther and Hans Bietenhard, 1971-1986 by Theologischer Verlag Rolf Brockhaus Wuppertal.
- REICKE Bo. *Glauben und Leben der Urgemeinde*, 1957.
- SEESEMANN Heinrich. *Der Begriff koinónia im Neuen Testament*, 1933.

Mgr. František Ábel, PhD.

Evanjelická bohoslovecká fakulta Univerzity Komenského

Bartókova 8

811 02 Bratislava

Recenzovali: (Peer reviewed by): Mgr Ondrej Prostredník, PhD; Doc. ThDr. Ján Grešo